

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžk/4/2019
Identifikačné číslo spisu: 7018200581
Dátum vydania rozhodnutia: 27.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7018200581.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu (sťažovateľa) Q. N., bytom ul. S. XX/XXX, B. N. V., právne zastúpeného JUDr. Mikulášom Pavlíkom, advokátom, so sídlom Štefana Kuku 14, Michalovce, proti žalovanému Okresnému úradu Trebišov, Odbor starostlivosti o životné prostredie, so sídlom M. R. Štefánika 32, Trebišov, v konaní o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 9Sa/16/2018-101 zo dňa 21. septembra 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením podľa § 249 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „S. s. p.“) zamietol ako nedôvodnú žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému, aby v lehote do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia konal vo veci svojho rozhodnutia č. OÚ-TV-OSZP-2014/004766-004 zo dňa 17.04.2014.

2. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že ako vyplýva z pripojených administratívnych spisov, žalovaný rozhodnutím č. OÚ-TV-OSZP-2014/004766-004 zo dňa 17.04.2014 rozhodol o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu Obce Slovenské Nové Mesto č. 845/2013 zo dňa 09.12.2013 tak, že podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku odvolanie zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Následne rozhodnutím č. OÚ-TV-OSZP-2017/010346-2 zo dňa 20.09.2017 rozhodnutie Obce Slovenské Nové Mesto č. 845/2013 zo dňa 09.12.2013 zrušil a vec jej vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

3. Obec Slovenské Nové Mesto vydala dňa 24.10.2017 nové rozhodnutie č. 882/2017, ktorým uznala nárok žalobcu na peňažnú náhradu za škody spôsobené na jeho majetku v dňoch 16. až 18.05.2010 na základe príkazu obce v súvislosti so záchrannými prácami na porastoch lahôdkovej kukurice a určila

výšku peňažnej náhrady 25 650,06 €; v prevyšujúcej časti nároku na peňažnú náhradu za škody spôsobené na majetku vec postúpila Okresnému úradu Trebišov ako príslušnému správne mu orgánu.

4. Uvedené rozhodnutia boli vydané po termíne 17.04.2014, preto neobstojí požiadavka žalobcu, aby žalovaný konal vo veci svojho rozhodnutia zo 17.04.2014. Krajský súd tiež poukázal na skutočnosť, že Okresná prokuratúra v Trebišove odložila podnet žalobcu na nečinnosť žalovaného. Pokiaľ žalobca poukazoval na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžk/3/2016 z 22.03.2017, týmto rozsudkom bol zmenený rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/69/2014-47 z 25.05.2016 tak, že najvyšší súd preskúmané rozhodnutie žalovaného č. OÚ-TV-OSZP-2014/004766-004 zo dňa 17.04.2014 zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Preto pokiaľ sa žalobca domáha, aby žalovaný konal vo veci tohto rozhodnutia, domáha sa konania vo veci zrušeného rozhodnutia, ktoré stratilo účinky.

5. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 167 a § 168 S.s.p. tak, že účastníkom právo na ich náhradu nepriznal, lebo žalobca nemal úspech a žalovanému nevznikli dôvodne vynaložené trovy, ktoré by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať.

6. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca kasačnú sťažnosť, pretože nesúhlasí so záverom správneho súdu, že žaloba nie je dôvodná. Je pravdou, že žalovaný vydal dňa 20.09.2017 rozhodnutie č. OÚ-TV-OSZP-2017/010346-2, ktorým zrušil rozhodnutie Obce Slovenské Nové Mesto č. 845/2013 z 09.12.2013, ale nerozhodol v intenciách rozsudku najvyššieho súdu zo dňa 22.03.2017 č. k. 3Sžk/3/2016, o ktorom sa vôbec nezmienil, ani neuviedol v ňom vyslovený právny názor. Namietal tiež, že žalovaný zrušil rozhodnutie obce, hoci sťažovateľ akceptoval jeho právoplatnosť. Rovnako je pravdou, že Obec Slovenské Nové Mesto vydala dňa 24.10.2017 nové rozhodnutie č. 882/2017, ktorým uznala nárok sťažovateľa v rozsahu svojho právoplatného rozhodnutia č. 845/2013 z 09.10.2013 a v prevyšujúcej časti vec postúpila príslušnému správne mu orgánu, ktorým je Okresný úrad Trebišov. Má za to, že žalovaným zrušené rozhodnutie Obce Slovenské Nové Mesto č. 845/2013 z 09.12.2013 je zmätočné, pretože nevychádza z právneho názoru citovaného rozsudku najvyššieho súdu, ktorý konštatoval, že „ak žalovaný neuzná, že išlo o konanie na základe príkazu, možno vyvodzovať, že škoda bola spôsobená protiprávnym konaním a v tomto prípade musí odkázať žalobcu na občiansko-právne konanie podľa princípu všeobecnej zodpovednosti za škodu“. Preto žalovaný mal vo svojom rozhodnutí buď nárok sťažovateľa vo výške 62 705,90 € uznať, alebo ho odkázať na občiansko-právne konanie. Neobstojí ani tvrdenie žalovaného, že vo veci je oprávnený konať Okresný úrad Trebišov, odbor krízového riadenia, pretože ako uviedol najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, žalobca ako poškodená osoba nemôže byť vystavovaný dôkaznému bremenu v tom, aby zisťoval, kto konkrétne z orgánu ochrany pred povodňami vydal príkaz Hasičskému a záchrannému zboru na realizovanie prečerpávania.

7. Z uvedeného je zrejmé, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci spočívajúceho v tom, že správny orgán aj napriek zákonnej povinnosti konať vo veci a v rozpore s právnym názorom najvyššieho súdu vo veci nekoná, čím možno preukázateľne konštatovať nečinnosť správneho orgánu, ktorá je na ujmu žalobcu. Navrhol preto, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

8. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že ju považuje za nedôvodnú a námietky sťažovateľa za nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia krajského súdu, s odôvodnením ktorého sa v plnom rozsahu stotožňuje a kasačnú sťažnosť navrhuje zamietnuť. Ohradzuje sa voči tvrdeniu sťažovateľa o jeho nečinnosti v predmetnej veci, keďže ako odvolací orgán postupoval v zmysle rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžk/3/2016 a rozhodnutie Obce Slovenské Nové Mesto č. 845/2013 z 09.12.2013 zrušil a vec jej vrátil na nové konanie. Rovnako obec v zmysle tohto rozsudku v novom rozhodnutí č. 882/2017 z 24.10.2017 opäť uznala nárok žalobcu v časti 25 650,06 € a v neuznanej časti vec postúpila Okresnému úradu Trebišov. S týmto rozhodnutím súhlasil aj sťažovateľ, nakoľko proti nemu nepodal odvolanie a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.11.2017. Následne bol Okresnému úradu Trebišov postúpený obcou Slovenské Nové Mesto administratívny spis, aby mohol vykonať správne konanie o postúpenej časti nároku sťažovateľa; príslušným bol odbor krízového

riadenia. Príslušné správne orgány teda postupovali v súlade s rozsudkom najvyššieho súdu. Žalovaný súhlasí s názorom správneho súdu, že sťažovateľ zvolil nesprávny právny prostriedok súdnej nápravy, nakoľko sa domáhal konania vo veci už zrušeného rozhodnutia č. OÚ-TV-OSZP-2014/004766-004 zo dňa 17.04.2014.

9. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S. s. p.) postupom podľa § 452 a nasl. S.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou, včas a jej podanie je prípustné, jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 242 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, žalobca sa môže žalobou domáhať odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy v začatom administratívnom konaní.

Podľa § 244 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ako účastník administratívneho konania namietajúci nečinnosť orgánu verejnej správy neúspešne vyčerpala sťažnosť podľa osobitného predpisu alebo podnet na prokuratúre.

Podľa § 250 ods. 1 prvá veta Správneho súdneho poriadku, ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť žaloby, uznesením uloží žalovanému, aby v určenej lehote konal a rozhodol, vydal opatrenie alebo vykonal úkon, prípadne začal z úradnej povinnosti administratívne konanie.

10. Predmetom kasačnej sťažnosti bolo uznesenie krajského súdu, ktorým zamietol ako nedôvodnú žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému, aby v lehote do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia konal vo veci svojho rozhodnutia č. OÚ-TV-OSZP-2014/004766-004 zo dňa 17.04.2014.

10. Ako vyplýva z obsahu spisu, sťažovateľ ako samostatne hospodáriaci roľník utrpel počas povodní v máji 2010 škodu na majetku, a to zvýšeným zamokrením poľnohospodárskej pôdy, ktorú si uplatňoval ako škodu v priamej súvislosti s vykonaním povodňových záchranných prác. Obec Slovenské Nové Mesto ako prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. 845/2013 z 09.10.2013 uznala jeho nárok na peňažnú náhradu za škody spôsobené na jeho majetku na základe príkazu obce v súvislosti so záchrannými prácami pri povodniach v roku 2010 vo výške 25.650,06 € a v prevyšujúcej časti vo výške 62 705,90 € uplatnený nárok neuznala. Na odvolanie sťažovateľa žalovaný ako odvolací správny orgán rozhodnutím č. OÚ-TV-OSZP-2014/004766-004 zo dňa 17.04.2014 jeho odvolanie zamietol a rozhodnutie obce potvrdil. Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 7S/69/2014-47 zo dňa 25. mája 2016 zamietol žalobu sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti tohto rozhodnutia žalovaného. Proti rozsudku podal sťažovateľ opravný prostriedok, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 3Sžk/3/2016 zo dňa 22. marca 2017 tak, že napadnutý rozsudok zmenil a rozhodnutie žalovaného č. OÚ-TV-OSZP-2014/004766-004 zo dňa 17.04.2014 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že sťažovateľ si nárok na náhradu celej škody uplatnil dňa 04.06.2010 na Obci Slovenské Nové Mesto, ktorá ho v neuznanej časti musí postúpiť okresnému úradu. V ďalšom konaní bude nevyhnutné preskúmať, v čom konkrétne spočíva škoda spôsobená prečerpávaním vody, prípadne či ide iba o náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva. Ak žalovaný neuzná, že išlo o konanie na základe príkazu, možno vyvodzovať, že škoda bola spôsobená protiprávnym konaním a v tom prípade musí žalobcu odkázať na občiansko-právne konanie podľa princípov všeobecnej zodpovednosti za škodu.

11. Na základe tohto rozhodnutia žalovaný ako odvolací správny orgán opätovne rozhodoval o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu Obce Slovenské Nové Mesto č. 845/2013 z 09.12.2013 a rozhodnutím č. OÚ-TV-OSZP-2017/010346-2 zo dňa 20.09.2017 toto rozhodnutie Obce Slovenské Nové Mesto zrušil a vec jej vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie z dôvodu, že ho - rešpektujúc právny názor najvyššieho súdu - vyhodnotil ako nezákonné, lebo obec v neuznanej časti nepostúpila nárok okresnému úradu.

12. Obec Slovenské Nové Mesto postupovala v zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžk/3/2016 zo dňa 22.03.2017, keď vo svojom novom rozhodnutí č. 882/2017 z 24.10.2017

znova uznala nárok žalobcu na náhradu škody z rovnakého dôvodu a v rovnakej výške 25.650,06 € a v neuznanej časti nároku vec postúpila Okresnému úradu Trebišov. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.11.2017.

13. Dňa 15.02.2018 podal sťažovateľ podnet na preskúmanie zákonnosti postupu Okresného úradu Trebišov, ktorý prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov pripisom zo dňa 18.05.2018 odložil, a to z dôvodu, že Obvodný úrad Trebišov, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia ako prvostupňový správny orgán už rozhodoval o nároku žalobcu na náhradu škody na jeho majetku, ktorá mala vzniknúť v priamej súvislosti s vykonávaním povodňových záchranných prác pri povodniach v máji 2010. Ten vo veci vydal dňa 03.09.2013 rozhodnutie číslo: ObÚ-TV-CO-2013/09184-12, ktorým uplatnený nárok neuznal, a to jednak z dôvodu, že nárok nebol uplatnený v zákonnej lehote 10 pracovných dní od odvolania II. stupňa povodňovej aktivity a tiež z dôvodu, že sa nejednalo o škodu pri výkone záchranných prác, ale o povodňovú škodu. Okresný úrad Košice, odbor opravných prostriedkov, rozhodnutím sp. zn.: OU-KE-OOP5-2013/00043/BNK zo 07.11.2013 (právoplatné 21.11.2013) toto rozhodnutie potvrdil a odvolanie žalobcu zamietol s tým, že nárok bol uplatnený po zákonom stanovenej lehote a preto mu nemožno vyhovieť. V závere prokurátor skonštatoval, že toto rozhodnutie nebolo predmetom konania na najvyššom súde v konaní 3Sžk/3/2016 a je teda naďalej právoplatné a vykonateľné. Prokurátor proti nemu nemôže podať ani protest podľa § 24 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, pretože uplynula lehota 3 rokov od jeho právoplatnosti.

14. Z citovaných ustanovení Správneho súdneho poriadku vyplýva, že žalobca sa môže žalobou proti nečinnosti orgánu verejnej správy domáhať odstránenia jeho nečinnosti v začatom administratívnom konaní a ak súd dospeje k záveru o dôvodnosti žaloby, uloží žalovanému, aby v určenej lehote v začatom administratívnom konaní konal a rozhodol. V danom prípade sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému, aby v lehote do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia konal vo veci svojho rozhodnutia č. OÚ-TV-OSZP-2014/004766-004 zo dňa 17.04.2014, hoci toto rozhodnutie bolo zrušené rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžk/3/2016 a vec bola žalovanému vrátená na ďalšie konanie. V ňom žalovaný vydal dňa 20.09.2017 nové rozhodnutie č. OÚ-TV-OSZP-2017/010346-2, teda konal bez prieskumu. Keďže jeho rozhodnutie zo 17.04.2014 bolo zrušené a nahradené novým, nemožno žalovanému uložiť povinnosť, aby konal vo veci svojho pôvodného zrušeného rozhodnutia.

15. Po preskúmaní veci sa kasačný súd stotožnil so záverom krajského súdu, že v danej veci nebola preukázaná nečinnosť žalovaného. Ani vznesené námietky sťažovateľa neboli spôsobilé podporiť jeho záver o nesprávnom rozhodnutí krajského súdu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto najvyšší súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 S.s.p. zamietol.

16. Žiada sa ešte poznamenať, že neobstojí ani tvrdenie sťažovateľa, že žalovaný nerešpektoval právny názor vyslovený v rozhodnutí najvyššieho súdu, pretože z obsahu jeho odôvodnenia možno usudzovať, že pri rozhodovaní nemal vedomosť o skutočnosti, že Obvodný úrad Trebišov, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia už o nároku sťažovateľa na peňažnú náhradu škody na jeho majetku, ktorá mu mala vzniknúť v priamej súvislosti s vykonávaním povodňových záchranných prác pri povodniach v máji 2010, ako už bolo vyššie uvedené, právoplatne rozhodol.

17. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S. s. p.) a rovnako aj žalovanému nárok na ich náhradu nepriznal v súlade s § 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 168 S. s. p.

17. Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0 (§ 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 S. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.